O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JAMOAT XAVFSIZLIGI UNIVERSITETI

SIRLIYEV E.N., BAXRANOV SH.T.

SHAXS PSIXOLOGIYASI VA KOUCHING

Darslik

(70310901 – Psixologiya (faoliyat turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi magistratura talabalari uchun mo‘ljallangan)

TOSHKENT

KBK – 88.3
S - 40

Darslik O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universitetining Ilmiy Kengashida ma’qullangan. 2023-yil 30-noyabr kunidagi 4-sonli bayonnoma.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 4-mart kunidagi “O‘quv-uslubiy hujjatlarni tasdiqlash, kelishuvga kiritish hamda o‘quv adabiyotlarini nashr etishga tavsiya berish to‘g‘risida”gi 55-son buyrug‘iga asosan nashrga tavsiya etilgan.

Sirliyev E.N., Baxranov Sh.T. Shaxs psixologiyasi va kouching. Darslik. Toshkent – 2024, 203 bet.

Ushbu fanni o‘zlashtirishdan ko‘zda tutilgan asosiy maqsad bo‘lajak pedagog, psixologlarga shaxs psixologiyasi doirasidagi ilmiy nazariy qarashlar, metodologik yondashuvlar xususida hamda kouch shaxsi, kouching borasidagi zamonaviy konsepsiyalar, kouch va mijoz o‘rtasidagi munosabatlarni oqilona tashkil qilish doirasida bilimlarni shakllantirishdir. Shu bilan bir qatorda, magistrlarda shaxs psixologiyasining dolzarb muammolari, shaxsni o‘rganishning tarixiy-metodologik asoslari, zamonaviy va nazariy-klassik yondashuvlar, kouching haqida tushuncha, kouchingni zamonaviy modeli shakli, ko‘rinishlari, kouch shaxsiga qo‘yiladigan axloqiy talablar va shaxsiy sifatlari, kouching jarayonini tashkil qilishning qoidalari, talablari haqida amaliy bilim, ko‘nikma va malakalarni hosil qilish mumkin.

Muallif tomonidan tayyorlangan “Shaxs psixologiyasi va kouching” o‘quv fan dasturi fanning turli tomonlarini, jumladan, fanning yuzaga kelish va rivojlanish tarixi, uning manbalari, metodlari haqidagi bilimlarni yoritib, magistrant-talabalarni fan yuzasidan mavjud bo‘lgan asosiy tushunchalar borasida bilim va ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun sharoit yaratishga yordam beradi.

Taqrizchilar:

Choriyev F.A. - O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti Harbiy vatanparvarlik, ma’naviy-ma’rifiy va yoshlar bilan ijtimoiy ishlash kafedrasi dotsenti, psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD);

Arzikulov D.N. - O‘zbekiston Milliy universiteti Ijtimoiy fanlar fakulteti Ijtimoiy psixologiya kafedrasi dotsenti.

© Sirliyev E.N., Baxranov Sh.T., 2024
© O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti, 2024

MUNDARIJA

KIRISH 3

I BOB. SHAXS PSIXOLOGIYASI FANINING ASOSIY MUAMMOLARI 6

1.1. Shaxs to‘g‘risida umumiy tushuncha 6
1.2. Individ, shaxs, individuallik 14
1.3. “Men” – obrazi va o‘z-o‘ziga baho 21
1.4. Shaxs haqidagi psixologik nazariyalar 26

II BOB. INDIVIDUAL VA ANALITIK PSIXOLOGIYASIDA SHAXS MUAMMOSI 53

2.1. Alfred Adler Individual psixologiyaning asoschisi sifatida 53
2.2. Karl Gustav Yung Analitik psixologiyaning asoschisi sifatida 61
2.3. Shaxs nazariyasining bixevioristik yo‘nalishi 68
2.4. Shaxs borasida ijtimoiy kognitiv nazariya 85

III BOB. ZAMONAVIY PSIXOLOGIYADA KOUCHING MUAMMOSI 99

3.1.Kouching psixologik yordamida ta’sir ko‘rsatish ko‘rinishi sifatida 99
3.2.Kouchingning asosiy metodlari 115
3.3.Kouching tuzilishi 124
3.4.Kouching kompetensiyasi 139
3.5. Kouching zaxiralari 151

GLOSSARIY 161

MAVZUNI O‘RGANISH UCHUN TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR 201

SIRLIYEV ERKIN NAZAROVICH,

BAXRANOV SH.T.

SHAXS PSIXOLOGIYASI VA KOUCHING

Darslik

(70310901 – Psixologiya (faoliyat turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi magistratura talabalari uchun mo‘ljallangan)

Bosishga ruxsat etildi: 24.05. 2024. Buyurtma: № 161. Format 60x90/16
Times New Roman garniturasida raqamli usulida bosilgan.
Hajmi: 12,75 sh.b.t., 8,01 t.-h.t. Adadi: 20 nusxa.

O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti bosmaxonasi